

Népművelő napok a főiskolán

Az ifjúság, kultúra, közélet és egészségvédelem jegyében rendezik meg a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán az idei népművelő napokat február 9. és 13. között. A megnyitót ma, hétfőn délután öt órakor tartják a főiskola dísztermében. Utána hat órától a Tamási Áron klubban L. Kecskés András ad hangversenyt. A lant évezredek az ősidőktől a XVIII. századig címmel. Ugyancsak ma — este nyolctól — a Sirtos együttes koncertjét rendezik meg a díszteremben, ahol görög tánc házzal fejeződik be az esti program.

Kedden délután hatkor a díszteremben a *Köröttem semmi* című videofilm vetítik, majd hét órától *Ifjúságpolitika — ifjúságkultúra* címmel fórum lesz — Szilvássy Györgynek, a KISZ KB egyetemi főosztálya vezetőjének és Nagy Józsefnek, a Művelődési Minisztérium munkatársának részvételével. A holnapi programot az este kilenc órakor kezdődő költői est zárja a főiskolai klubban. Címe: *Villon világa*, közreműködik Höggye Zsuzsa, Galkó Bence színművész és Kovács László gitárművész. A rendezvény-sorozat további programjairól lapunk kedden ad hírt.

Külföldi idegenvezetők Budapesten

A világ minden részéből mintegy 800 idegenvezető vett részt február 2. és 6. között Bécsben e szakma képviselőinek második világkongresszusán. A kongresszus résztvevői közül több mint másfél százan döntöttek úgy, hogy a tanácskozáskor befejeztével Magyarországra látogatnak, s részt vesznek az ajánlott, úgynevezett post congress-túrán, mely szombaton kezdődött. A túra keretében megismerkednek egyebek között a főváros, valamint Szentendre és Esztergom nevezetességeivel. A külföldi idegenforgalmi szakemberek látogatása hozzájárulhat ahhoz, hogy Magyarország szerepe tovább növekedhessen a világturizmusban.

A balett-terem fantomja

A pécsiek vendégjátéka

Jelenet a *Symfoniattábol*

A határ, mely összeköt...

Szegedi és újvidéki televíziósok együttműködése

Élt egy „reneszánsz ember a századelőn” Szabadka városában. Eppen száz esztendője született, 1887. február 13-án dr. Brenner József ügyvéd és Decsy Etelka első gyermekeként. Csáth Géza néven ismeri (ha ismeri!) a világ. A mindenre érzékeny fiatalember Pesten szerez orvosi diplomát, de már 14 évesen zenei tárgyú írásai jelennek meg a *Bácskai Hírlapban*, s festőművészként készül. Huszonkét éves, amikor *A varázsló kertje* címmel megjelenik első verseskötete, 1911-ben bemutatják máig legismertebb drámai művét, *A Janikát*. Zenei tárgyú műveit a *Zeneszerző portrék* és a *Muzsikások* című könyveiben gyűjtötte össze. Ez életének egyik oldala. A másikat fertőzi a nyughatatlanság, a morfiúm, a háború, elhatalmasodó betegsége. Harminchárom éves életének végére először a feleségébe eresztett revolvergolyó, majd a bevett mérég tett pontot.

E csodálatra méltóan érzékeny ember és a tragikus sors kettős fénytörésben jelenik meg abban a koprodukciós tévéfilmben, melyet az újvidéki tévé drámai osztálya és a szegedi stúdió forgat márciusban Szabadkán, Szegeden és Szolnokon. Szabadkán *Déavári Zoltán* irodalomtörténész bocsátotta rendelkezésre szinte teljes Csáth-dokumentációját.

A Csáth Géza születési centenáriuma alkalmából készülő műsor csak egyik a két stúdió együttműködési programjából. A közös adáskészítések, a kapcsolatoknak már bevált hagyományai vannak. Bemutatták a magyar közönségnek az öt nyelven napi nyolc-tíz órát sugárzó újvidéki tv-stúdiót, melynek bővítése, gyarapítása most van folyamatban. A *Pola-Pola, Fele-fele* című szórakoztató műsor az együttműködés lényegére is rávilágított. Készült portréfilm az újvidéki avantgárd költő-színészeiről, *Ladik Kata* linról, vendégeskedtek egymás szerkesztőségeiben a *Tiszatáj* és a *Letopis Matice* munkatársai, forgattak közös *Komoly és könnyűzenei*, valamint folklór-műsorokat, bemutatták a közös folyót, a

Tiszát. Legutóbb, az elmúlt év őszén a *Népzenei barangolások a Vajdaságban és a Dél-Alföldön* című kétrészes programot sugározta a Magyar Televízió. A műsor készítésekor olyan személyes, baráti kapcsolatok alakultak, amelyek segítenek megoldani az ilyen összetett munkafolyamatok során elkerülhetetlenül fölmerülő problémákat. Erre az alapra épül a mostani együttműködés is.

A Csáth-műsor mellett még két koprodukció szerepel az idei tervekben. Az egyik munka címe: *Festők a Tisza partján*. A közös folyó, a Tisza évszázadok óta meghatározója az itt élő emberek életének. Egyszerre barát és ellenség, kenyéradó és nehéz munkát követelő, páratlan szépségeit bőséggel szóró és orvul hába támadó, szókének énekelte és szenyekkel veszélyeztetett. Nem lehet véletlen, hogy a Tisza mellett hosszan sorakoznak a művészkolóniák Szolnokon, tól Csongrádon, Mártélyon, Szegeden át Zentáig, Bácséig, Zrenyaninig. A film azt keresi, miként látják a művé-

szek ezt a különös, titkokat rejtő világot.

A következő terv, ha megvalósul, *vajdasági és dél-alföldi muzsikásokat, kamarazenekarokat szólaltat meg természetesen „diszletek” között*. Megismerhetjük például Ivan Dinic zongoraművészt, a Pancsovai vonósnégyest, az újvidéki zenei központ kamarakórusát és a város fuvaltrióját, a határon innenről a szegedi Régi Zene Együttest, a Rézfúvós kvartettet, a Danubius vonósnégyest, a Canticum kamarakórust. A zenéhez pedig a péterváradit vár, a becei Dudnyevszky-kastély, egy újvidéki modern városrészt, a karapancsai kastélyt, a gyulai vár, a kecskeméti városközpont és a mezőhegyesi lovarda lesz a díszlet.

Irodalom, képzőművészet, zene, építészet — művészetek, melyek nem ismernek határokat. Műsorok, melyeknek az a céljuk, hogy segítségével újabb kézfogások erősítsék az együttműködést, egymás jobb megismerését...

Tandi Lajos

Nyári kérdések

Kisszabadtéri

Már tavaly érzékelhetővé vált egyfajta kísérlet a korábbi szerkezet megújítására Szeged nyári fesztiválján. A Dóm téri előadások mellett nemcsak kisoperákra, de drámajátásra is vállalkoztak a tanácsháza addig „csak muzsikáló” udvarán; Gergey Gábor kétszemélyes játékában Tolnay Klári és Mensáros László sikere egyszerűsége mind azt is jelentette, valami elkezdődött ott.

Az idei nyár menetrendje nagyjából ismeretes, már ami a Dóm teret illeti. Több, régóta megszokott hétfői, úgynevezett „frequentált” előadási nap viszont üresen marad — mutatja a naptár. Kivált feltűnő ez augusztus 7-8-9-én, amikor az idegenforgalom általában tetőzni szokott a városban. A fogadalmi templom előtt akkor kezdik próbálni a Nyomorultakat, *Claude Schönberg* musicaljét — önkéntelenül adódik a kérdés: ezeken a napokon kulturális művészeti ajánlat nélkül maradunk? S ha nem, mennyiben használják majd a társzínhelyeket, az úgynevezett kisszabadtériket?

Mint a szabadtéri játékok igazgatóságán megtudtuk: annak dacára, hogy az anyagi lehetőségek természetesen

semmit sem kedvezőbbek a korábbiaknál, elsősorban a szabad hétfőekre — de általában az egész nyárra — kiegészítő programokról szeretnének gondoskodni, mind az újszegedi szabadtéri színpadon, mind a tanácsháza udvarán. Újszeged, mely a néptáncfesztivál révén egyébként sem maradna „el látatlan”, érdekes könnyűzenei, humoros, erősen helyi kötődésű műsorok színhelye lehet a már említett augusztusi hét végén. A budapesti mintájára szerényebb létszámú, de válogatott erőkből toborzott szegedi cigányzenekar adózhatna a város híres nótaköltője, *Dankó Pista* emlékezetének, neves fővárosi művészek közreműködésével. Másik este a *Molnár Dixielandé* és vendégei a színpad, ahol a har-

Rég járt nálunk a Pécsi Balett, rég hallottunk felőle. Az utóbbi esztendőben a saját figyelmé jobbra a másik vidéki társulatot, a győrieket kíséri, bemutatóikról, terveikről, személyi s hangulati változásairól értesülünk rendre. Am a Mecsek alján sines igazán ok panaszok: a „felöltök” élete csendesebb, egyhangúbb, mint a viharos ifjaké — a Pécsi Balett immár huszonhetedik évét tölti... Másrészt a kevésbé látványos időszak kitűnő alkalom lehet a koncentrált műhelymunkára. Ennek eredményét bizonyítja a társulat szombati esti vendégszereplése is a nagyszínházban.

A prágai *Pavel Smok* koreográfiai fogtak közre *Tóth Sándor* és a három egyfelvonásosból összeállított balett-est. Smok Csehszlovákia egyik legjobb koreográfusa, a Prágai Kamara Balett vezetője. Régi, a hatvanas években kezdődött barátság fűzi a pécsiekhez. Gondolkodásmodjuk, elképzeléseik a szakmáról, a táncművészet lehetőségeiről és feladatairól nagyon hasonlóak, egymás alkotói módszereit, tapasztalatait szívesen s gyakran cserélik ki. Ennek példája az első darab, a *Symfoniatta*, mely a Prágai Kamara Balett megalakulásának tizéves jubileumára készült.

Élni vagy meghalni — teszi fel a költői kérdést *Tóth Sándor Vong Chung* zenei alafestésével. A Pécsi Balett igazgatója vendégként a szegedi színházban is népszerű, a Hair és az Aida táncbetéteit készítette itt. Modern szintetizátorzenére mai téma: az infarktus. A történet óhatatlanul *Bob Fosse* filmjét, a „Mindhalálig zenét” idézi, még a díszlet is: hatalmas erőlőzat. A szívvelhűdés fenyegette férfit aszso-

nya, s kislánya próbálja visszacibálni az életbe. A táncosokat — köztük a két, ma is aktív alapító tagot, *Uhrík Dórá*t és *Domján Tibort* — láthatóan felvillanyozza a szívdobogás-ritmus, mintha e táncstílust éreznék inkább magukénak: mikor a lendületes, dzsesszbalettes mozdulatok kicsavart pózokban törhetnek meg. *Uhrík Dóra* (a Nő) és *Hajzer Gábor* (a Halál) kettőse a legmegkapóbb, karakteres, kitűnő. *Lovas Pál* (a Férfi) biztos, magas művészi színvonalon táncol végig, s nemcsak a férfi szerepében, a *Symfoniatta* szólóját s a harmadik jelenet táncosát is.

A balett-terem fantomjának zenéjét *Oskar Nedbal*nak, a századforduló cseh balett- és operettszerzőjének műveiből állították össze. Kacagató vígjátékban találkozott a két koreográfus szemlélete: Smok inkább a szakma fonákságairól, *Tóth Sándor* a társadalom, az élethelyzetek visszasságairól szól a tánc nyelvén. Ők ketten alkotják talán a legtöbb balett-komédiát Európában. Most a balett-terem jellegzetes alakjai sorakoztak fel, nevetésges oldalukról mutatkozva persze. A fantom szerepében *Hajzer Gábor* tündéri komikus, javára írandó, hogy egyéni gesztusai felismerhetők a jelmez rejtekében is. *Remek* a balettmeister, *Körmendy László*, s a többiek, a balerinák, rendezők, ápolónők is mind. Pedig nem is olyan egyszerű: hogy kacagtassanak, pontosan tudni kell, mit, hol s hogyan kell elrontani.

Könnyen érthető, szórakoztató, de színvonalas hát a program, melyet az alkotók a közönség legjobb kegyeibe ajánlanak. Azokat is bizvást a színházba csalogatandó, akik eddig tartózkodtak a balettől, annak elvont gondolatisága miatt.

Varju Erika

Fórum kisvállalkozóknak

A Magyar Kereskedelmi Kamara már évekel ezelőtt megalakította a kisvállalkozói tagozatot, amelynek keretében a különböző típusú kisvállalkozások (kiszárvetkezetek, gémmakák, polgárjogi társaságok) képviselői hallgathatnak meg rendszeresen aktuális kérdésekről szóló előadásokat, vitathatják meg egymással és illetékes szakemberekkel a működésükkel kapcsolatos gondjaikat.

A kedvező tapasztalatok indokolják, hogy a központi tagozattal együttműködve a Magyar Kereskedelmi Kamara területi bizottságai is

kiemelt figyelmet fordítsanak a kisvállalkozások problémáira. A rendszeres munka előkészítéseket a Kamara dél-alföldi területi bizottsága 1987. február 12-én 10 órától megbeszélést szervez Szegeden Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye kisvállalkozói részére, a Csongrád Megyei Tanács székházában. Az érdeklődők megismerkedhetnek a kisvállalkozói tagozat tevékenységével, az ezt követő konzultáció során pedig választ kaphatnak kérdéseikre. Ez alkalommal megalakul a területi bizottság kisvállalkozói munkacsoportja is

Parthyscum-foglalkozások

Holnap, kedden este 7 órai kezdettel tartja idei első foglalkozását a SZOTE Parthyscum kórusa, az orvostudományi egyetem Lenin körút 107. szám alatti szak-szervezeti klubjában, *Joó Ete* vezetésével. Mindazok a fiatalok, akik énekelni szeretnek, a minden héten kedden és csütörtökön tartandó foglalkozásokon, a próbák helyszínén jelentkezhetnek.

V. E.